

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος, 31η Μαΐου 2023

Μήνυμα Προέδρου Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) Δρ. Χρίστου Μηνά

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας κατά του Καπνίσματος, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ), ενώνει τη φωνή της με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), αλλά και όλους τους συνεργάτες της, στην κοινή προσπάθεια για αντιμετώπιση του καπνίσματος, του **πρώτου σε μέγεθος και συνέπειες προβλήματος δημόσιας υγείας** διεθνώς.

Το κάπνισμα, ευθύνεται για μια σειρά χρόνιων παθήσεων και αλλοιώσεων στον ανθρώπινο οργανισμό, ενώ έχει ως αποτέλεσμα εκατομμύρια θανάτους κάθε χρόνο, σε παγκόσμια βάση, **οι οποίοι μπορούν να προληφθούν**. Τουλάχιστον το ήμισυ των καπνιστών παγκοσμίως πεθαίνουν πρόωρα λόγω του καπνίσματος (κατά μέσο όρο 14 χρόνια νωρίτερα). Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο υπολογίζεται ότι 700,000 Ευρωπαίοι πολίτες χάνουν τη ζωή τους ετησίως εξαιτίας του καπνίσματος.

Παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, το **ποσοστό των καπνιστών στην ΕΕ εξακολουθεί να είναι υψηλό**: το 26 % του συνολικού πληθυσμού και το 29% των νεαρών Ευρωπαίων ηλικίας 15-24 ετών καπνίζουν.

Όσον αφορά στην Κύπρο με βάση την **Παγκύπρια Έρευνα Γενικού Πληθυσμού** της ΑΑΕΚ του 2019:

- Περίπου 4 στους 10 Κύπριους ανέφερε ότι κάπνισε κατά τον τελευταίο μήνα.
- Η διάμεσος ηλικία έναρξης του καπνίσματος ήταν τα 18 έτη.
- Περίπου οι μισοί καπνιστές εξέφρασαν την επιθυμία να διακόψουν το κάπνισμα (με το μεγαλύτερο ποσοστό να επικεντρώνεται στην ηλικιακή ομάδα 45-54 ετών).

Αυτό που προβληματίζει, είναι οι νέες τάσεις που παρουσιάζονται όσον αφορά στη χρήση νέων καπνικών προϊόντων, όπως ο ναργιλές και το ηλεκτρονικό τσιγάρο. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της **Πανευρωπαϊκής έρευνας μαθητικού πληθυσμού ESPAD** (2019), η Κύπρος φαίνεται να ξεπερνά τον μέσο όρο στην **καθημερινή χρήση του ηλεκτρονικού τσιγάρου από μαθητές** (σύνολο μαθητών 4,6%, Μέσος όρος ESPAD 3,1%). Όσον αφορά στη χρήση ναργιλέ, η ESPAD έδειξε ότι σε σχέση με τις υπόλοιπες 34 χώρες, **η Κύπρος βρίσκεται ανάμεσα στις χώρες με τα ψηλότερα ποσοστά** κατά τον τελευταίο μήνα (Κύπρος 21%, Μέσος όρος ESPAD 8,9%).

Με γνώμονα τις αρνητικές συνέπειες του καπνίσματος στη δημόσια υγεία, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) συμπεριέλαβε στο **Σχέδιο Δράσης της 2021-2024**, τη Μείωση και Πρόληψη του καπνίσματος μέσω της διασφάλισης της εφαρμογής και παρακολούθησης της νομοθεσίας για τον έλεγχο του καπνίσματος με την εμπλοκή όλων των αρμοδίων φορέων. Επιπρόσθετα, **η Εθνική Στρατηγική για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028**, όσον αφορά στο κάπνισμα, στηρίζεται στις Διεθνείς δεσμεύσεις του ΠΟΥ (WHO Framework Convention on Tobacco Control (FCTC)), τις οποίες υπέγραψε και η Κύπρος το 2004.

Σημαντικό να αναφερθεί η **αναγκαιότητα ανάπτυξης κατευθυντήριων οδηγιών** για την προώθηση της διακοπής του καπνίσματος και την ενδεδειγμένη θεραπεία βάσει επιστημονικών στοιχείων και βέλτιστων πρακτικών. Αναγκαιότητα η οποία ορίζεται στη Σύμβαση Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.) για τον Έλεγχο του Καπνού (FCTC). Μέσα από τις οδηγίες αυτές θα δίνεται η δυνατότητα εκπαίδευσης των επαγγελματιών υγείας ενώ, θα αποτελέσει έναυσμα για τη δημιουργία νέων προγραμμάτων πρόληψης και θεραπείας.

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ), συνεχίζει την εκστρατεία της κατά του καπνίσματος η οποία φέτος είναι αφιερωμένη στην **‘Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών για ένα περιβάλλον χωρίς καπνό και την πρώτη ευρωπαϊκή γενιά χωρίς καπνό μέχρι το 2030’**. Συγκεκριμένα η ΑΑΕΚ μαζί με πάνω από 20 άλλες οργανώσεις έχει ενωθεί στα πλαίσια της πρωτοβουλίας αυτής, για να επιστήσει την προσοχή σε όλους του λήπτες αποφάσεων στο πόσο επιβλαβή είναι τα προϊόντα καπνού και νικοτίνης και στην απόλυτη ανάγκη να τεθεί η υγεία των Ευρωπαίων πολιτών και το περιβάλλον μας, πάνω από τα συμφέροντα της καπνοβιομηχανίας. Στόχος είναι η συλλογή ενός εκατομμυρίου υπογραφών εντός ενός έτους (Ιανουάριο 2023-Ιανουάριο 2024) σε τουλάχιστον 7 κράτη μέλη, με απώτερο σκοπό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναλάβει δράση, προτείνοντας νομοθεσία για την εξάρτηση από τον καπνό, να δράσει κατά των σχετικών περιβαλλοντικών κινδύνων και

κατά του καπνίσματος. Για την Κύπρο ο στόχος που μας αναλογεί είναι 4230 υπογραφές.

Στα πλαίσια της φετινής εκστρατείας:

- η ΑΑΕΚ συμμετείχε στον Αγώνα δρόμου 'PAREKLISSIA RUN- RUN FOR A CAUSE' στη Λεμεσό, (28 Μαΐου 2023), ο οποίος ήταν αφιερωμένος στην Παγκόσμια Ημέρα κατά του καπνίσματος.

-Δημιούργησε και προώθησε εντός Μαΐου, σε τηλεοπτικούς σταθμούς, στους κινηματογράφους αλλά και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, σποτ αναφορικά με τα θετικά της διακοπής/απουσίας κάθε είδους καπνικού προϊόντος από τη ζωή μας.

-Επιπρόσθετα, στα πλαίσια μνημονίου συνεργασίας της ΑΑΕΚ, με την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ), έχει αφιερωθεί η αγωνιστική του πρωταθλήματος ποδοσφαίρου 20-23 Μαΐου στη μέρα αυτή και παράλληλα, προωθήθηκε η Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών με σχετική ανάρτηση πανό από παιδιά, στους αγωνιστικούς χώρους και ηχητικού σποτ για το κάπνισμα πριν την έναρξη των αγώνων.

Παράλληλα, η ΑΑΕΚ είναι δίπλα στον κάθε πολίτη που ευαισθητοποιείται για το τεράστιο αυτό θέμα και προβληματίζεται για την ατομική και δημόσια υγεία, και προωθεί τη δωρεάν **τηλεφωνική γραμμή 1431** των προγραμμάτων διακοπής του καπνίσματος, των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας/ΟΚΥΠΥ.

Κλείνοντας, με γνώμονα τα πιο πάνω δεδομένα, καλώ και προσκαλώ, όλους τους πολίτες 18+ ετών, να χρησιμοποιήσουν το δικαίωμά τους, όπως ορίζεται από το Σύνταγμα της ΕΕ, για να κάνουν μια αλλαγή για τους ίδιους, για τα αγαπημένα τους πρόσωπα, αλλά και για την επόμενη γενιά.

Υπογράφοντας αυτή την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία μπορείτε να συμβάλετε ενεργά σε έναν υγιή πληθυσμό, ένα υγιές περιβάλλον, μια υγιής Ευρώπη!

**European
Citizens'
Initiative**

